

ce smyslu zákona ze dne 2. listopadu 1918 čís. 4 sb. z. a n. náležejí v e-š k e r é nároky veřejnoprávní, dokud o nich úřady správní konečně ještě nerozhodly, jest dle toho, co vyloženo, neudržitelný. Takovýto výklad § 2 čís. 6 zákona ze dne 2. listopadu 1918 čís. 3 sb. z. a n. a § 1 zákona z téhož dne čís. 4 sb. z. a n. vedl by k důsledku nemožnému, že strany mohly by dle libovůle na zemský soud v Praze přenést příslušnost všech správních úřadů v celé oblasti Československé republiky, pokud úřady ty rozhodují o nárocích veřejnoprávních. Smysl § 2 čís. 6 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 3 sb. z. a n. jest tedy pouze ten, že nejvyšší soud správní rozhoduje též o veřejnoprávních nárocích proti státu nebo jednotlivým zemím tohoto státu, pokud pro vyřizování jich stává zákonně předepsaný správní pořad právní, ale t e p r v e t e h d y, rozhodly-li již o nárocích těchto v mezích své příslušnosti v instančním pořadí úřady správní a jde-li proto toliko o přezkoumání tohoto rozhodnutí. Veřejnoprávní nároky proti celému státu nebo jeho jednotlivým zemím, o kterých nejsou vůbec povclány rozhodovati úřady správní aniž tedy nejvyšší dvůr správní podle § 2 čís. 6 zákona ze dne 2. listopadu 1918 čís. 3 sb. z. a n., pro které tudíž po zrušení soudu říšského nebylo by žádného fora, uplatňovati lze podle § 1 zákona ze dne 2. listopadu 1918 čís. 4 sb. z. a n. žalobou u řádných soudů. Ježto pak pro nárok žalobcem vymáhaný předepsáno jest — jak výše vyloženo — zvláštní řízení správní, úřady správní tedy povolány jsou rozhodovati o jeho nároku, nespadá nárok ten pod zákon ze dne 2. listopadu 1918 čís. 4 sb. z. a n. a pořad práva jest vyložen.

Čís. 525.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.

Požadovací právo nevztahuje se na pozemek, jehož používal pachtýř jako tenisového hřiště.

(Rczh. ze dne 26. května 1920, R I 316/20.)

Pachtýř domáhal se přiznání požadovacího práva ku pozemku, jehož používal jako tenisového hřiště. Soud první stolice přihlášku jeho zamítl, ježto tu není zákonných podmínek. Rekursní soud usnesení zrušil a nařídil prvému soudu, by předsevzal další šetření a pak ve věci znovu rozhodl, a to v podstatě z toho důvodu, že podmínky požadovacího nároku dlužno v každém případě zkoumati a zjistiti, zda podmínku ty zde jsou, čili nic.

Nejvyšší soud obnovil usnesení soudu první stolice .

D ů v o d y:

Dle vlastního tvrzení užívá pachtýř pozemkových částí, o něž jde, jako tenisového hřiště a nikoli jako zemědělského pozemku ve smyslu §§ 1 a 3 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. Není zde tedy vůbec zákonných podmínek pro pachtýřovu žádost za postoupení oněch pozem-

kových částí do jeho vlastnictví, tato žádost jest nedůvodna a byla soudem první stolice právem zamítnuta. Šetření, nařízené soudem rekursním, bylo zcela zbytečné.

Čís. 526.

Neplatí ustanovení § 261, odstavec šestý, c. ř. s., nýbrž § 43 j. n., odmítl-li soud za řízení sám od sebe žalobu pro nezhojitelnou nepříslušnost. Postoupil-li první soud přes to k návrhu žalobce žalobu na soud, jím označený, jest v otázce příslušnosti rekurs přípustným.

(Rozh. ze dne 26. května 1920, R I 320/20.)

Soud první stolice odmítl z moci úřední žalobu pro nepříslušnost a postoupil ji k návrhu žalobcovu živnostenskému soudu. Rekursní soud odmítl stížnost žalovaného z toho důvodu, že jest nepřipustnou dle šestého odstavce § 261 c. ř. s.

Nejvyšší soud vyhověl stížnosti žalovaného, zrušil napadené usnesení a nařídil rekursnímu soudu, by vyřídil stížnost žalovaného do usnesení soudu první stolice nehledě k uvedenému důvodu odmítacímu.

Důvody:

Podle šestého odstavce § 261 c. ř. s., který byl nově zaveden článkem VI. čís. 14 novely o úlevách pro soudy, může žalobce, namítá-li žalovaný nepříslušnost, navrhnouti, by soud pro případ, že by vyhověl námítce, postoupil žalobu soudu, žalobcem uvedenému. Soud má vyhověti tomuto návrhu, není-li toho mínění, že druhý soud patrně jest nepříslušným. Postoupení dlužno spojití s usnesením o nepříslušnosti, a proti tomuto usnesení nepřipouští se kromě rozhodnutí o útratách sporu o příslušnost žádný opravný prostředek. Toto ustanovení neplatí, když žalovaný nenamítal nepříslušnost soudu, nýbrž soud z moci úřední nadhodil otázku nepříslušnosti, ani výslovnou úmluvou stran neodstranitelné, o ní jednal a nepříslušným se uznal. V případě takovém žalobce nemá práva, navrhnouti, by soud, uzná-li se nepříslušným, postoupil žalobu soudu jím uvedenému, a soud není oprávněn tak učiniti, nýbrž má se omeziti na to, prohlásiti se podle § 43 j. n. nepříslušným a odmítnouti žalobu, proti kterémužto usnesení přísluší dle § 514 c. ř. s. oběma stranám opravný prostředek rekursu. Že tomu tak jest, plyne zřejmě nejen z doslovu, nýbrž i z dějin vzniku šestého odstavce § 261 c. ř. s. Odstavec ten zněl v osnově zákona o úlevách pro soudy takto: »Vysloví-li soud po předchozím ústním jednáním svou nepříslušnost, má k návrhu žalobcovu postoupiti usnesením právní věc soudu, žalobcem uvedenému, a zároveň dle § 52 rozhodnutí o nákladech mezisporu o příslušnost. Proti usnesení, jímž soud vysloví svou nepříslušnost a zároveň postoupí právní věc soudu žalobcem uvedenému, nepřipouští se prostředek opravný. Naproti tomu může usnesení žalovaný v odpor vzato býti rekurssem, vyslovena-li nepříslušnost z moci úřední...« Zde tedy bylo pomýšleno jak na případ, že žalovaný namítal nepříslušnost, tak i na případ, že z moci úřední vyslovena byla nepříslušnost